

L I G J
Nr. 8934, datë 5. 9.2002

PËR MBROJTJEN E MJEDISIT

Në mbështetje të neneve 59 shkronja “d” e pikës 1, 78, 81 pika 1 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi i ligjit

1. Ky ligj rregullon marrëdhëniet ndërmjet njeriut dhe mjedisit, mbron përbërësit e mjedisit dhe proceset mjedisore, siguron kushtet materiale për zhvillimin e qëndrueshëm, duke plotësuar kuadrin e nevojshëm për zbatimin e kërkesës kushtetuese për një mjedis ekologjikisht të pastër.

2. Ligji synon:

- a) përdorimin racional të mjedisit dhe kufizimin e shkarkimeve e të ndotjeve në të, parandalimin e dëmtimit të tij, rehabilitimin dhe shëndoshjen e mjedisit të dëmtuar;
- b) përmirësimin e kushteve mjedisore, që lidhen me cilësinë e jetës dhe mbrojtjen e shëndetit të njeriut;
- c) ruajtjen dhe mirëmbajtjen e burimeve natyrore, të përtëritshme dhe të papërtëritshme, administrimin racional dhe të frytshëm të tyre;
- ç) bashkërendimin e veprimtarive shtetërore për të përmbushur kërkesat për mbrojtjen e mjedisit;
- d) bashkëveprimin ndërkombëtar në fushën e mjedisit;
- dh) nxitjen dhe pjesëmarrjen e publikut në veprimtaritë për mbrojtjen e mjedisit;
- e) bashkërendimin e zhvillimit ekonomik dhe shoqëror të vendit me kërkesat e zhvillimit të qëndrueshëm;
- ë) ngritjen dhe forcimin e rrjetit institucional të mbrojtjes së mjedisit në nivel qendror dhe vendor.

Neni 2

Fusha e zbatimit të ligjit

Mbrojtja e mjedisit nga ndotja dhe dëmtimi përbën përparësi kombëtare dhe është e detyrueshme për të gjitha organet shtetërore, personat fizikë dhe juridikë, vendas e të huaj, që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Neni 3

Përkufizimi i termave

Në kuptim të këtij ligji:

1. “Mjedis” është bashkësia e ndërveprimeve të përbërësve biotikë dhe jobiotikë që nxisin dhe ushqejnë jetën e gjallë në tokë, duke përfshirë mjedisin biofizik natyror të ajrit, të tokës, të ujërave, larminë e ekosistemeve biologjike, shëndetin e njeriut, vlerat dhe trashëgimitë kulturore, shkencore, fetare e shoqërore.

2. “Mbrojtja e mjedisit” është veprimtaria që synon parandalimin dhe kufizimin e ndotjes, të degradimit të mjedisit, përtëritjen, ruajtjen dhe përmirësimin e tij.

3. “Ndotja e mjedisit” është futja e drejtpërdrejtë ose e tërthortë e lëndëve, vibracioneve, energjisë, nxehtësisë, rrezatimit, zhurmës e faktorëve biologjikë në ajër, në ujë e në tokë, të cilat mund të ndryshojnë cilësitë e mjedisit dhe të dëmtojnë cilësinë e jetës.

4. “Dëmtimi i mjedisit” është prishja e karakteristikave fiziko-kimike dhe strukturore të ekosistemit natyror, ulja e prodhimit biologjik dhe shumëllojshmërisë së ekosistemeve natyrore dhe antropike, prishja e ekuilibrit ekologjik dhe cilësisë së jetës të shkaktuara kryesisht nga ndotja e ujit, ajrit, tokës prej veprimtarive njerëzore ose fatkeqësive natyrore, si dhe nga mbishfrytëzimi i burimeve natyrore dhe minerare.

5. “Shkarkimi në mjedis” është çlirimi dhe dalja në mjedis, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, e lëndëve të gazta, të ngurta, të lëngëta, si dhe energjisë, vibracioneve e zhurmave, nga një ose disa burime të palëvizshme, në lëvizje ose të shpërndara.

6. “Lëndë të rrezikshme” janë ato lëndë, prodhimi, transporti, ruajtja, përdorimi e shkarkimi i të cilave në mjedis, si rezultat i vetive të tyre, dëmtojnë ose mund të dëmtojnë shëndetin e njeriut, cilësitë e mjedisit, florën, faunën, biocenozat dhe biotopet.

7. “Mbetje” janë lëndët, objektet ose pjesë të tyre, që përcaktohen nga autoriteti përgjegjës, të cilat nuk përdoren më ose që pronari do t’i largojë. Mbetjet vlerësohen si të tilla, për sa kohë që materialet e nxjerra prej tyre ose energjia e prodhuar nuk përfshihet në procesin e prodhimit.

8. “Mbetje të rrezikshme” janë mbeturinat toksike gërryese, ngacmuese, shpërthyes, të përfllakshme, kancerogjene, infektive dhe radioaktive, që kanë vetinë të prishin gjendjen natyrore të ujit, tokës dhe ajrit, me pasoja negative për shëndetin e njeriut dhe për ekosistemet natyrore.

9. “Treguesi mjedisor” është një ndryshore që jep në mënyrë të përmbledhur dhe të thjeshtë të dhëna për një dukuri mjedisore, duke e bërë atë të perceptueshme nëpërmjet dhënies së një vlere numerike, matjes dhe komunikimit. Dukuritë mjedisore lidhen me cilësitë e mjedisit e të përbërësve të tij, shkarkimet në mjedis, ndotjen e mjedisit e dëmtimin e tij, biodiversitetin dhe shkallën e dëmtimit ose të ruajtjes së tij dhe masat e marra për mbrojtjen e mjedisit.

10. “Monitorimi i mjedisit” është grumbullimi, vlerësimi dhe përgjithësimi i të dhënave mjedisore me anë të vëzhgimit, të vazhduar ose periodik, të një grupi treguesish mjedisorë, cilësorë dhe sasiorë, që karakterizojnë përbërësit e mjedisit dhe ndryshimet e tyre nga ndikimi i faktorëve natyrorë dhe njerëzorë.

11. “Veprimtari që ndikon në mjedis” është çdo veprimtari ekonomike e shoqërore, që përdor mjedisin ose përbërës të tij ose që shkarkon në mjedis lëndë dhe energji, duke ndryshuar cilësitë e tij.

12. “Ndikimi në mjedis” është çdo ndryshim i mjedisit fizik, përfshirë pasojat shëndetësore, ekonomike, shoqërore, estetike, natyrore dhe fizike.

13. “Ndikimi ndërkufitar në mjedis” është çdo ndikim në një zonë, që ndodhet në juridiksionin e një vendi, ku veprimtaria zhvillohet plotësisht ose pjesërisht në një zonë në juridiksionin e një vendi tjetër, ku nuk përfshihen dukuritë e ndikimit në mjedisin global (ndryshimet klimatike, ujërat ndërkombëtare, biodiversiteti, toka).

14. “Projekt” nënkupton:

a) zbatimin e veprave të ndërtimit, të instalimeve ose skemave;

b) ndërhyrjen në mjedisin natyror dhe peizazh, duke përfshirë edhe shfrytëzimin e burimeve natyrore dhe të pasurive minerare.

15. “Vlerësimi i ndikimit në mjedis” është procesi që kryhet për të identifikuar, parashikuar, interpretuar, matur, komunikuar e parandaluar ndikimin e një projekti në mjedis, sipas disa varianteve të tij, me qëllim që të përzgjidhet varianti më i mirë për parandalimin dhe zbutjen e ndikimit negativ, para se projekti të miratohet dhe të zbatohet.

16. “Vlerësimi strategjik mjedisor” është procesi i vlerësimit të ndikimeve të mundshme në mjedis të një politike, plani dhe programi.

17. “Deklarata mjedisore” është dokumenti zyrtar i lëshuar nga Ministri i Mjedisit pas shqyrtimit të kërkesës për miratimin e një projekti, plani ose programi të përcaktuar në shkronjën “a” të pikës 14 të këtij neni, që miraton ose jo kërkesën, duke e shoqëruar me kushte detyrues të zbatueshme për propozuesin dhe organet shtetërore përgjegjëse.

18. “Leja mjedisore” është dokumenti zyrtar i lëshuar nga Ministria e Mjedisit, pas shqyrtimit dhe këshillimit me të gjitha palët e interesuara të kërkesës dhe dokumentacionit të saj shoqëruar, që miraton ushtrimin e çdo veprimtarie, që ka ndikim në mjedis, ku përcaktohen kushtet dhe rrethanat

detyrimisht të zbatueshme, për të mos dëmtuar e ndotur mjedisin mbi normat e lejuara.

19. “Normat e cilësisë së mjedisit” janë një grup kërkesash, që duhen plotësuar për një kohë të dhënë dhe në një të dhënë pjesë të mjedisit, për përmbajtjen e lëndëve ndotëse, në disa pika të veçanta të ajrit, ujërave dhe tokës, vlera e të cilave nuk duhet të kalojë vlerën kufi të lejuar.

20. “Ndotja mbi normë e mjedisit” është tejkalimi i normave të cilësisë së mjedisit.

21. “Norma e shkarkimeve në mjedis” është vlera më e madhe e lejuar e përmbajtjes së lëndëve ndotëse në shkarkimet për një periudhë kohe të dhënë. Normat e shkarkimeve zbatohen në pikat ku shkarkimet dalin nga instalimi pa u holluar.

22. “Burime natyrore” janë elementet biotike dhe jobiotike, që përdoren ose që mund të përdoren nga njeriu për plotësimin e nevojave të tij.

23. “Burime të përtëritshme” janë burimet natyrore, që përtërihen në mënyrë natyrore ose që mund të përtërihen plotësisht ose pjesërisht me rrugë të tjera. Të gjitha burimet e tjera janë të papërtëritshme.

24. “Dëmtimi historik i mjedisit” është ndotja me lëndë të rrezikshme dhe mbetje e zonave industriale dhe e rrethinave të tyre, e shkaktuar nga veprimtaritë e ndërmarrjeve, të cilat sot mund të jenë në gjendje pune, të mbyllura, të braktisura, të privatizuara ose të dhëna me koncesion dhe që vazhdojnë të kërcënojnë shëndetin dhe mjedisin.

25. “Zhvillimi i qëndrueshëm” është zhvillimi që plotëson nevojat e së tashmes dhe të së ardhmes pa shtrënguar ose prekur mundësitë dhe kapacitetet që edhe brezat e ardhshëm të plotësojnë nevojat e tyre.

26. “Përdorimi i qëndrueshëm” i burimeve natyrore e minerare siguron plotësimin e nevojave të sotme, pa cenuar nevojat e brezave të ardhshëm për këto burime.

27. “Teknikat më të mira të mundshme” përfaqësojnë fazën më të përparuar dhe me nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit, të zhvillimit të një veprimtarie dhe që janë plotësisht të zbatueshme nga pikëpamja praktike dhe ekonomike.

28. “Parimi i kujdesit” është marrja e vendimeve dhe e veprimeve të nevojshme për të pakësuar rrezikun mjedisor, për të parandaluar dhe pakësuar në kohën e duhur çdo dëmtim të ardhshëm të mjedisit.

29. “Parimi i parandalimit” është përzgjedhja dhe miratimi i variantit më të mirë, që në fazën fillestare të vendimmarrjes, për të shmangur ndikimet e dëmshme të një veprimtarie në mjedis.

30. “Parimi i riaftësimit” është domosdoshmëria për të riparuar dëmet mjedisore të shkaktuara nga vetë personat fizikë e juridikë dhe për të përtëritur dhe riaftësuar mjedisin e dëmtuar.

31. “Parimi “Ndotësi paguan”” nënkupton koston që paguan ndotësi për përmirësimin e një mjedisi të ndotur dhe për kthimin e tij në një gjendje të pranueshme. Kjo pasqyrohet në koston e prodhimit, të konsumit të mallrave dhe të shërbimeve që shkaktojnë ndotjen.

32. “Instalimi” është një njësi teknike e palëvizshme, ku kryhen një ose më shumë veprimtari ndotëse dhe veprimtari të tjera shoqëruese, që kanë lidhje teknike me veprimtaritë që kryhen në këtë zonë dhe që mund të kenë një ndikim në shkarkimet dhe ndotjet në mjedis. Instalimi ose veprimtaria është ekzistuese kur:

a) vepron në përputhje me legjislacionin ekzistues përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji;

b) është në procesin e dhënies së lejes mjedisore përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji;

c) është dhënë leja mjedisore dhe pritët të vihet në punë jo më vonë se një vit nga marrja e lejes mjedisore.

33. “Hedhje në mjedis” është çdo derdhje, përhapje, pikim, rrjedhje, nxjerrje, shfryrje, shkarkim, zbrazje, injektim nëntokësor, rrëshqitje, shpërlarje, avullim, depozitim, duke përfshirë edhe braktisjen ose flakjen e fuçive, tankerave dhe pajisjeve të tjera të mbyllura, mbartëse ose ambalazhuese.

34. “Transferim” është lëvizja e ndotësve jashtë vendit të prodhimit ose vendit ku mbahen, e kryer për përdorim, ripërdorim, magazinim, përpunim, rifitim energjie, riciklim ose depozitim.

35. “Burime të shpërndara” janë një grup burimesh të vogla, që çlirojnë ndotës në tokë, ujë dhe ajër, ndikimi i kombinuar i të cilave është i rëndësishëm në mjedisin pritës.

36. “Vlerësimi mjedisor” është rivlerësimi periodik i administrimit të mjedisit dhe mbrojtjes së tij, që bëjnë personat fizikë e juridikë për instalime ose veprimtari të pajisura me leje mjedisore.

37. “Sistemi i administrimit mjedisor” përmbledh kuadrin institucional, politikat, planet e veprimit dhe masat tekniko-administrative për mbrojtjen e mjedisit, i certifikuar nga organizmat

ndërkombëtarë ISO dhe EMAS.

38. “Autoriteti publik i mbrojtjes së mjedisit” është Ministria e Mjedisit me organet dhe strukturat e veta, organet mjedisore në institucionet shtetërore, qendrore dhe vendore, si dhe çdo organ qendror dhe vendor që krijohet në vijim të tyre.

39. “Autoritete publike të administrimit të mjedisit” janë institucionet qendrore dhe organet e qeverisjes vendore, të cilat ngarkohen me ligj për administrimin e mjedisit dhe të përbërësve të tij.

Neni 4

Parimet bazë të mbrojtjes së mjedisit

Mbrojtja e mjedisit mbështetet në këto parime:

- a) parimi i zhvillimit të qëndrueshëm;
- b) parimi i kujdesit;
- c) parimi i parandalimit;
- ç) parimi “ndotësi paguan”;
- d) parimi i riparimit të dëmeve mjedisore, përtëritjes e riaftësimit të mjedisit të dëmtuar;
- dh) parimi i përgjegjësisë ligjore;
- e) parimi i mbrojtjes në shkallë të lartë;
- ë) parimi i integritetit të mbrojtjes së mjedisit në politikat sektoriale;
- f) parimi i ndërgjegjësimit dhe i pjesëmarrjes së publikut në vendimmarrjen mjedisore;
- g) parimi i transparencës në vendimmarrjen mjedisore.

Neni 5

Elementet e mbrojtjes së mjedisit

Elementet kryesore strategjike të mbrojtjes së mjedisit janë:

- a) parandalimi dhe ulja e ndotjes së ujit, ajrit, tokës dhe ndotjeve të tjera të çdo lloji;
- b) ruajtja e shumëllojshmërisë biologjike sipas bazës natyrore, biogeografike të vendit;
- c) përdorimi racional i burimeve natyrore e minerare dhe shmangia e mbishfrytëzimit të tyre;
- ç) riaftësimi ekologjik i zonave të dëmtuara dhe të ndotura nga veprimtaria e njeriut dhe dukuritë natyrore shkatërruese;
- d) ruajtja e ekuilibrit ekologjik dhe përmirësimi i cilësisë së jetës.

Neni 6

Rregullimi me dispozita të veçanta

Mbrojtja e ajrit, e burimeve natyrore dhe e pasurive minerare, e ujërave, e tokës dhe e pyjeve me ekosistemet përkatëse, e kullotave, e zonave të mbrojtura, administrimi i lëndëve dhe mbetjeve të rrezikshme, i mbetjeve të ngurta dhe të lëngëta, i zonës bregdetare dhe mjedisit detar, ruajtja e natyrës dhe biodiversitetit, rregullohen me ligje të veçanta.

KREU II

POLITIKAT MJEDISORE

Neni 7

Politika shtetërore për mjedisin

1. Politika shtetërore për mbrojtjen e mjedisit synon zbatimin e kërkesave të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë për mjedisin. Në hartimin dhe zbatimin e saj angazhohen të gjitha organet shtetërore, secili në linjën e vet.

2. Strategjia kombëtare, strategjitë e veçanta sektoriale ose për përbërës të mjedisit, planet kombëtare e vendore të veprimit për mjedisin, janë dokumentet e politikës shtetërore për mjedisin.

3. Organet shtetërore të ngarkuara me ligj për administrimin e përbërësve të mjedisit në

politikat sektoriale, kombëtare e vendore, si transport, energji, bujqësi, turizëm, industri, shërbime, rregullim territori e zhvillim ekonomik e shoqëror, në tërësi, sigurojnë harmonizimin e zhvillimit ekonomik e shoqëror me mbrojtjen e mjedisit dhe përmirësimin e cilësisë së jetës.

Neni 8

Strategjitë dhe programet mjedisore

1. Strategjia dhe plani kombëtar i veprimit për mjedisin dhe për përbërësit e tij miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit. Strategjia për mbrojtjen e mjedisit hartohet për një periudhë të paktën dhjetëvjeçare.

2. Në fund të çdo viti, Ministri i Mjedisit paraqet për shqyrtim në Këshillin e Ministrave raportin vjetor të zbatimit të strategjisë dhe të planit të veprimit për mjedisin.

Neni 9

Strategjitë sektoriale

1. Strategjitë sektoriale dhe planet e veprimit me karakter kombëtar hartohen në përputhje me parimet dhe përparësitë e strategjisë kombëtare të mjedisit.

2. Strategjitë, planet dhe programet për zhvillimin e ekonomisë dhe të degëve të saj në nivel kombëtar, rajonal, qarku ose bashkie, sigurojnë integrimin e kërkesave të mbrojtjes së mjedisit, në përputhje me strategjinë kombëtare të mjedisit.

3. Miratimi i dokumenteve të pikave 1 dhe 2 të këtij neni bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave, vetëm nëse deklarata mjedisore është pozitive.

Neni 10

Planet vendore për mjedisin

1. Organet e qeverisjes vendore hartojnë plane veprimi për mjedisin, në përputhje me përparësitë dhe kërkesat e strategjisë kombëtare të mjedisit.

2. Ministrinë e linjës ndihmojnë në hartimin dhe zbatimin e planeve vendore për mjedisin, duke paraqitur të dhënat e nevojshme dhe ekspertizën teknike.

3. Në hartimin dhe miratimin e planeve dhe të programeve mjedisore, organet e qeverisjes vendore angazhojnë publikun dhe organizatat jofitimprurëse mjedisore dhe profesionale të biznesit.

4. Kryetarët e bashkive, në fund të çdo viti, raportojnë në këshillin e qarkut për zbatimin e planit vendor për mjedisin.

KREU III

PËRDORIMI DHE MBROJTJA E PËRBËRËSVE TË MJEDISIT

Neni 11

Mbrojtja e barabartë

Përbërësit e mjedisit mbrohen dhe ruhen veçmas, si dhe të lidhur ngushtë me njëri-tjetrin, në ndërveprimin dhe integritetin e tyre. Mbrojtja e përbërësve të mjedisit përfshin mbrojtjen e barabartë të cilësisë, sasisë, burimeve të secilit dhe të përpjesëtimeve ndërmjet tyre.

Neni 12

Mbrojtja e tokës

1. Mbrojtja e tokës siguron mbrojtjen e funksioneve të saj natyrore në mënyrë të qëndrueshme. Ajo përfshin sipërfaqen dhe shtresën nënsipërfaqësore, dheun, shkëmbinjtë dhe mineralet, format natyrore ose kalimtare, pjellorinë dhe strukturën e tokës, bilancin ujor, si dhe florën dhe faunën tokësore.

2. Përdorimi i tokës për qëllime bujqësore, blegtorale, për akuakulturë, për transport mbi dhe nëntokësor, shfrytëzimi i pasurive minerare dhe rezervave natyrore të saj, si dhe çdo veprimtari e

instaluar në të, janë të detyruara të mos ndotin tokën mbi normat e lejuara, të mos shkaktojnë ndryshime të dëmshme në sasinë e cilësinë e saj dhe në ekosistemet e lidhura me të.

3. Depozitimi i lëndëve dhe mbeturinave në tokë kryhet në mënyrë të tillë që të shmangë ndotjen dhe dëmtimin e saj.

4. Personi fizik dhe juridik që ka përdorur tokën, pas përfundimit të veprimtarisë, është i detyruar ta sjellë atë në gjendjen e mëparshme.

Neni 13

Mbrojtja e shtresës së humusit

1. Shtresa e humusit vendoset në mbrojtje të veçantë.

2. Ministri i Mjedisit, në bashkëpunim me Ministrin e Bujqësisë dhe Ushqimit përcaktojnë kriteret, rregullat dhe masat për mbrojtjen e shtresës së humusit.

Neni 14

Mbrojtja e ujit

1. Mbrojtja e ujit përfshin ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore, burimet e tyre, sasinë dhe cilësinë, shtretërit dhe brigjet e ujërave sipërfaqësore dhe formimet akuifere.

2. Mbrojtja e ujit siguron parandalimin e dëmtimit të cilësisë së ujërave sipërfaqësore dhe tejkalimin e normave respektive të cilësisë, përmirësimin e cilësisë së ujërave sipërfaqësore të ndotura dhe arritjen e objektivave për cilësinë e ujit, parandalimin e shkatërrimit të cilësisë së ujërave nëntokësore, rehabilitimin e ujërave nëntokësore të ndotura, përmirësimin e bilancit ndërmjet shkallës së ekstraktimit dhe ripërtëritjes natyrore të ujërave nëntokësore, mbrojtjen e florës dhe faunës ujore.

Neni 15

Kriteret mjedisore për përdorimin e burimeve ujore

Kriteret kryesore mjedisore për përdorimin e burimeve ujore janë:

1. Shpejtësia e rrjedhjes natyrore, drejtimi i rrjedhjes, qarkullimi, shtrati dhe brigjet e ujërave ndryshohen vetëm duke mbajtur raporte të përshtatshme të biocenozës ujore dhe duke siguruar kushtet për funksionimin e saj.

2. Veprimtaritë që kanë të bëjnë me përdorimin e ujit, veçanërisht me përdorimin në vepra hidraulike dhe hidroteknike, sigurojnë që ujërat:

a) të mbeten një faktor peizazhformues, të mos shkaktojnë asnjë rënie të tyre dhe të ruajnë ekosistemet ujore;

b) të jenë në gjendje të rrisin faunën dhe florën ujore dhe tokësore dhe të mbrojnë speciet e rralla;

c) të sigurojnë, nga pikëpamja sasiore dhe cilësore, kushte për të mundësuar përdorimin e tyre të mëtejshëm.

3. Për burimet natyrore që furnizojnë sistemet e ujit të pijshëm, për ujërat që përdoren në industrinë ushqimore, për ujërat minerale dhe mjekësore, për ujërat që janë të rëndësishme për ruajtjen e natyrës, si dhe për ujëra të caktuara për çlodhje, sporte dhe përdorime mjekësore kurative, sigurohet mbrojtje e veçantë. Ministri i Mjedisit, në bashkëpunime të veçanta me Ministrin e Shëndetësisë, me Ministrin e Industrisë dhe Energjetikës, me Ministrin e Bujqësisë dhe Ushqimit, me Ministrin e Rregullimit të Territorit dhe Turizmit dhe me Ministrin e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, miraton kriteret për kategorizimet e mësipërme të ujërave, si dhe përcakton rregullat, procedurat dhe masat e përdorimit dhe të mbrojtjes së tyre mjedisore.

4. Përdorimi i ujërave, shkarkimet në ujëra, si dhe shkarkimi i ujërave të përdorura, të përpunuara ose jo, bëhen në mënyrë të tillë që të mos rrezikojnë kushtet e proceseve natyrore dhe ripërtëritjen sasiore e cilësore të tyre.

5. Tërheqja e ujit, kthimi i tij në ujërat mëmë dhe transferimi ndërbasenal, të mos cenojnë rezervat, të mos ndryshojnë në mënyrë të pafavorshme cilësinë dhe pasuritë biologjike të burimit ujor e të mjedisit pritës, si dhe të mos rrezikojnë vetëpastrimin e ujit.

6. Veprimtaritë industriale, që shkarkojnë ujëra të përdorura, të parashikojnë gjatë projektimit

dhe të ndërtojnë para fillimit nga puna, stacione të trajtimit të ujërave të ndotura.

Neni 16 **Mbrojtja e ajrit**

1. Mbrojtja e ajrit përfshin atmosferën, proceset, përbërjen e saj dhe klimën. Mbrojtja mjedisore e ajrit rregullohet me ligj të veçantë.

2. Mbrojtja e ajrit siguron mbrojtjen e shëndetit të njeriut, të kafshëve dhe të bimëve, bashkësive dhe habitateve të tyre, vlerat, natyrore dhe kulturore, nga ndikimet negative të ajrit të ndotur; parandalimin e dëmtimit dhe kërcënimit të shoqërisë nga cilësia e përkeqësuar e ajrit atmosferik, nga pakësimi i shtresës së ozonit dhe nga ndryshimet klimatike që rrjedhin nga veprimtaritë njerëzore; mbrojtjen e cilësisë së ajrit atmosferik në zonat ku nuk është dëmtuar dhe përmirësimin e tij në zonat e tjera.

Neni 17 **Pajisjet ozonholluese**

1. Importimi dhe prodhimi i pajisjeve që përdorin lëndë ozonholluese është i ndaluar.

2. Lista e pajisjeve që ndalohen të prodhohen e të importohen, sepse përdorin lëndë ozonholluese, si dhe rregullat e procedurat e zëvendësimit të lëndëve ozonholluese në pajisjet ekzistuese, miratohen nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

Neni 18 **Mbrojtja e biodiversitetit**

1. Mbrojtja e biodiversitetit përfshin të gjithë organizmat e gjallë, biocenozat dhe habitatet e tyre.

2. Flora dhe fauna mund të përdoren vetëm nëse nuk dëmtohen proceset natyrore, kushtet e biocenozës dhe biodiversitetit, si dhe nuk rrezikohen funksionet e tyre për të siguruar zhvillimin e qëndrueshëm të popullatave në mjedisin e tyre natyror.

Neni 19 **Mbrojtja e mjedisit të ndërtuar nga njeriu**

1. Mbrojtja e mjedisit të ndërtuar nga njeriu përfshin qendrat e banimit, ndërtimet individuale dhe strukturat tekniko-inxhinierike, monumentet historike e kulturore, zonat turistike, sipërfaqet e gjelbra dhe pyje brenda dhe rreth qendrave të banimit.

2. Mjedi i ndërtuar nga njeriu mbështetet në plane kombëtare, rajonale e vendore zhvillimi, që sigurojnë mbrojtjen e mjedisit, vlerat turistike, historike dhe kulturore, kapacitetet mbajtëse nga pikëpamja mjedisore dhe funksionet e synimet për të cilat ndërtohen.

Neni 20 **Administrimi i mbetjeve**

Administrimi i mbetjeve synon parandalimin dhe kufizimin e ndikimeve të tyre të dëmshme në shëndetin e njeriut dhe në mjedis. Administrimi i mbetjeve synon :

1. Parandalimin e krijimit të mbetjeve dhe trajtimin e tyre, duke përdorur teknika e teknologji të përparuara që sigurojnë:

- a) përdorimin e qëndrueshëm të burimeve;
- b) prodhimin e produkteve, që nuk rrezikojnë me mbetje dhe ndotje;
- c) depozitimin përfundimtar të përshtatshëm të lëndëve të rrezikshme, që ndodhen në mbetje, si dhe mundësitë për riciklimin e përpunimin e tyre.

2. Riciklimin, ripërdorimin ose rigjenerimin e mbetjeve në procese të tjera.

Neni 21

Detyrimet e personave fizikë dhe juridikë për mbetjet

Personat fizikë dhe juridikë, veprimtaritë e të cilëve krijojnë ose përpunojnë mbetje, detyrohen të përdorin teknika dhe procese, që nuk paraqesin rrezik për shëndetin e njeriut, për ujërat, ajrin, tokën, bimët dhe kafshët, që nuk shkaktojnë zhurma, ndotje shtesë ose erë të keqe dhe që nuk dëmtojnë në mënyrë të pakthyeshme natyrën ose qëllimin e veçantë të zonës ku veprojnë.

Neni 22

Importimi i lëndëve dhe mbetjeve të rrezikshme

1. Në Republikën e Shqipërisë ndalohet importimi i lëndëve dhe i mbetjeve të rrezikshme, i mbetjeve dhe mbeturinave të tjera, me qëllim ruajtjeje, depozitimi ose asgjësimi.

2. Lista e lëndëve dhe e mbetjeve të rrezikshme, e mbetjeve dhe mbeturinave të tjera, për të cilat ndalohet importimi sipas pikës 1 të këtij neni, miratohet nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

3. Importimi i çdo lloj mbetjeje me qëllim përdorimi, përpunimi e riciklimi bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas rregullave, procedurave, sasive dhe afateve të miratuara prej tij, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

Neni 23

Transportimi tranzit

Transportimi tranzit i mbetjeve dhe i lëndëve të rrezikshme përmes territorit dhe ujërave territoriale e të brendshme të Republikës së Shqipërisë, lejohet vetëm nëse parashikohet në një akt ndërkombëtar, ku Republika e Shqipërisë është palë. Në këto raste, transportimi tranzit bëhet me leje të Këshillit të Ministrave, në përputhje me rregullat e sigurimit të miratuara prej tij dhe të propozuara nga Ministri i Mjedisit, në bashkëpunim me ministrat përkatës, sipas llojit të lëndëve dhe mbetjeve të rrezikshme.

Neni 24

Lëndët e rrezikshme

Prodhimi, përdorimi, ruajtja, transportimi i lëndëve të rrezikshme, si dhe administrimi i teknologjive të rrezikshme rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 25

Tarifat dhe taksat mjedisore

1. Përdorimi i përbërësve të mjedisit për plotësimin e nevojave vetjake është falas, me përjashtim të rasteve ku me ligj shprehet ndryshe.

2. Përdorimi i përbërësve të mjedisit, për qëllime fitimi, i nënshtrohet pagesës së tarifës për përdorimin e burimeve natyrore ose pasurive minerare, siç është parashikuar në ligje të veçanta.

3. Për përdorimin e produkteve me fuqi të lartë ndotjeje dhe për shkarkimet në ajër, ujë dhe tokë, personat fizikë dhe juridikë u nënshtrohen taksave mjedisore.

4. Produktet dhe ndotësit, për të cilët zbatohet taksa mjedisore, lloji dhe masa e saj, procedurat dhe rregullat e vjeljes e të përdorimit të saj për mbrojtjen e mjedisit rregullohen me ligj të veçantë.

KREU IV

VLERËSIMI I NDIKIMIT NË MJEDIS

Neni 26

Procesi i vlerësimit të ndikimit në mjedis

1. Projektet publike dhe private të personave fizikë dhe juridikë, vendas ose të huaj, që

kërkojnë të ushtrojnë veprimtari në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe që mund të ndikojnë në mjedis, i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis, përpara miratimit dhe zbatimit të tyre.

2. Personi fizik ose juridik që synon të realizojë një projekt ose veprimtari, fillimisht komunikon me organet e qeverisjes vendore, me publikun dhe organizatat jofitimprurëse mjedisore vendore, të cilave u paraqet, në jo më pak se dy variante, llojin e veprimtarisë që do të zhvillojnë, kapacitetin, teknologjinë, ndikimet në mjedis dhe masat për zbutjen e tyre. Këto komunikime dhe qëndrimet paraprake të organeve të qeverisjes vendore, të publikut e të organizatave jofitimprurëse, kërkuasi i pasqyron në dokumentet që shoqërojnë kërkesën e tij.

3. Dokumentacioni që shoqëron kërkesën për miratimin e projektit përmban: përshkrimin e projektit, të dhëna për zonën, projektin teknik, përshkrimin e masave për të shmangur, pakësuar dhe rehabilituar pasojat negative në mjedis, të dhënat e nevojshme për identifikimin dhe matjen e ndikimeve që mund të kenë ndaj mjedisit, variante të ndryshme, të dhëna të tjera të kërkuara nga organi përgjegjës. Kërkuasi mban përgjegjësi për vërtetësinë e dokumentacionit që ka paraqitur.

4. Pas shqyrtimit paraprak të kërkesës dhe dokumentacionit shoqërues, organi përgjegjës, kur e sheh të nevojshme, kërkon plotësimin e tyre nga propozuesi dhe e pranon zyrtarisht për shqyrtim, vetëm pasi është bindur se dokumentacioni përkatës është në përputhje me kërkesat e ligjit.

5. Projektet që i nënshtrohen procesit të vlerësimit të ndikimit në mjedis, kriteret e përzgjedhjes së tyre, procedurat e kërimit dhe të realizimit të tyre, procedurat e shqyrtimit të dokumentacionit të paraqitur, marrja e vendimeve dhe ndjekja e zbatimit të projekteve të miratuara, përcaktohen me ligj të veçantë.

Neni 27

Vlerësimi i ndikimit në mjedis në kontekst ndërkuftar

1. Kur projektet, që i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis, mund të kenë ndikim në mjedisin e një vendi fqinj, Republika e Shqipërisë zbaton parimet e Konventës së Komisionit Ekonomik të Kombeve të Bashkuara për Europën për vlerësimin e ndikimit në mjedis në kontekst ndërkuftar, ku ajo është palë, si dhe çdo parim tjetër të përgjithshëm dhe norma të së drejtës ndërkombëtare mjedisore.

2. Procedurat e kryerjes së vlerësimit të ndikimit në mjedis në kontekst ndërkuftar rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 28

Vlerësimi strategjik mjedisor

Politikat, strategjitë dhe planet e zhvillimit të transportit, të energjisë, bujqësisë, turizmit, industrisë, shërbimeve, të rregullimit të territorit e të zhvillimit ekonomik e shoqëror në tërësi, i nënshtrohen vlerësimit strategjik mjedisor, procedurat e të cilit miratohen me ligj të veçantë.

Neni 29

Projekte të sigurisë kombëtare

1. Projektet e fushës së mbrojtjes dhe të sigurisë kombëtare, që u nënshtrohen proceseve të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose të vlerësimit strategjik mjedisor, përjashtohen nga këshillimi me publikun për të siguruar ruajtjen e sekretit.

2. Organi që propozon dhe zbaton projektin, përgjigjet për zbatimin e kushteve të deklaratës mjedisore ose të lejes mjedisore, me të cilën është miratuar projekti.

Neni 30

Organi përgjegjës

Ministria e Mjedisit është organi përgjegjës për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesës dhe të dokumentacionit të hartuar gjatë kryerjes së proceseve të vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe vlerësimit strategjik mjedisor, si dhe për dhënien e vendimit nëpërmjet deklaratës mjedisore dhe lejes mjedisore.

Neni 31
Specialistët që shqyrtojnë dokumentacionin

1. Ministri i Mjedisit, kur e shih të nevojshme, për shqyrtimin dhe vlerësimin e dokumentacionit të proceseve të vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të vlerësimit strategjik mjedisor, cakton persona fizikë e juridikë, vendas ose të huaj, si specialistë të jashtëm, me përvojë në fushën e parashikimit dhe të identifikimit të ndikimit në mjedis, të cilët nuk kanë lidhje kontraktore me kërkuesin. Oponenca e tyre vlerësohet nga organi përgjegjës.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit dhe të Ministrit të Financave, përcakton rregullat dhe masat e shpërblimit për specialistët.

3. Ministri i Mjedisit miraton kërkesat e personave fizikë e juridikë, për njohjen e tyre si specialistë për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor, sipas rregullave, procedurave e kriterëve, që miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 32
Përballimi i shpenzimeve

Shpenzimet e kryerjes së proceseve të vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të vlerësimit strategjik mjedisor përballohen nga kërkuesi.

Neni 33
Palët e interesuara

1. Në proceset e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të vlerësimit strategjik mjedisor marrin pjesë të gjitha palët e interesuara, veçanërisht organet e qeverisjes vendore, publiku dhe organizatat jofitimprurëse mjedisore.

2. Gjatë këtyre proceseve, organi përgjegjës vë në dispozicion të publikut për këshillim, për një periudhë të mjaftueshme kohe, dokumentacionin e paraqitur nga kërkuesi.

3. Gjatë marrjes së vendimit, organi përgjegjës merr parasysh mendimin e organeve të qeverisjes vendore, të publikut dhe të organizatave jofitimprurëse.

KREU V
LEJA PËR VEPRIMTARITË QË NDIKOJNË NË MJEDIS

Neni 34
Detyrimi për marrjen e lejes

1. Personat fizikë dhe juridikë, vendas ose të huaj, janë të detyruar të marrin miratimin nga organet përgjegjëse, të caktuara në këtë ligj për zhvillimin e veprimtarive, që ndikojnë ose mund të ndikojnë në mjedis.

2. Personi fizik ose juridik paraqet kërkesën dhe dokumentacionin përkatës për të marrë miratimin.

3. Miratimi i kërkesës bëhet me paraqitjen e deklaratës mjedisore, të lejes mjedisore, me pëlqimin ose autorizimin, sipas rasteve të specifikuara në këtë ligj.

4. Deklarata mjedisore, leja mjedisore, pëlqimi dhe autorizimi, janë dokumente zyrtare, që përcaktojnë kushtet dhe rrethanat në të cilat do të zhvillohet veprimtaria e miratuar, për parandalimin dhe pakësimin e ndikimeve të saj në mjedis.

Neni 35
Deklarata mjedisore

1. Pas shqyrtimit të dokumentacionit dhe këshillimit me palët e interesuara për projektet, strategjitë, planet e zhvillimit, Ministri i Mjedisit shpall qëndrimin zyrtar me deklaratën mjedisore.

2. Deklarata mjedisore përmban arsyetimin teknik dhe mbështetjen ligjore, jep argumentet

përkatëse dhe masat që duhen marrë për të shmangur dhe pakësuar ndikime më të mëdha në mjedis.

3. Kur deklarata mjedisore është negative, projekti, strategjia ose plani i zhvillimit nuk miratohen nga organet përkatëse vendimmarrëse. Kur deklarata mjedisore është pozitive, miratimi nga këto organe bëhet në përputhje me përmbajtjen dhe kushtet e deklaratës.

4. Nëse projekti nuk fillon të zbatohet brenda dy vjetëve nga data e miratimit, deklarata mjedisore bëhet e pavlefshme dhe procedura e aplikimit fillon nga e para.

5. Nëse zbatimi i projektit kryhet në përputhje me deklaratën mjedisore dhe lejen e ndërtimit, organi përgjegjës e pajis me lejen mjedisore përkatëse, në përputhje me kërkesat e këtij ligji.

Deklarata mjedisore bëhet publike.

Neni 36

Leja mjedisore

1. Shfrytëzimi i pasurive minerare e i burimeve natyrore, vënia në punë e instalimeve për shfrytëzimin dhe përpunimin teknologjik të tyre dhe veprimtaritë e tjera që ndikojnë në mjedis, për të cilat kërkohet leje mjedisore, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

2. Me leje mjedisore pajisen edhe zgjerimet dhe rikonstruksionet, nëse këto përfaqësojnë ndryshime themelore të kushteve gjatë veprimtarive, si dhe mbyllja dhe çmontimi i veprimtarive e instalimeve. Ministri i Mjedisit propozon veprimtari të reja, që duhet të pajisen me leje mjedisore.

3. Leja mjedisore jepet, hiqet, rishihet e ndryshohet nga Ministri i Mjedisit, vetëm në kushtet e parashikuara në këtë ligj. Leja mjedisore hiqet nga Ministri i Mjedisit me propozimin e Kryeinspektorit të Mjedisit.

4. Nëse veprimtaria nuk fillon brenda një viti nga data e miratimit të lejes, ajo bëhet e pavlefshme dhe procedura e aplikimit fillon nga e para.

Neni 37

Dokumentacioni për leje mjedisore

1. Dokumentacioni për të kërkuar leje mjedisore dhe elementet që përmban leja mjedisore përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Përcaktimi i kushteve dhe i kërkesave që vendosen në lejen mjedisore, mbështetet në normat e shkarkimeve, në normat e cilësisë dhe në teknikat më të mira të mundshme, që sigurojnë sasi më të vogla të shkarkimeve në mjedis, përdorime të frytshme të burimeve dhe të energjisë dhe mbrojtje më të mirë të mjedisit.

Neni 38

Afatet e shqyrtimit të kërkesës për leje mjedisore

1. Leja mjedisore jepet brenda 3 muajve nga paraqitja e kërkesës dhe është e vlefshme që nga koha kur fillon veprimtaria derisa kushtet, mbi të cilat është dhënë, nuk ndryshojnë.

2. Organi përgjegjës mund ta zgjasë kohën e dhënies së lejes deri në 6 muaj, kur del e nevojshme kryerja e ekspertizave tepër të kualifikuara. Nëse organi që miraton lejen mjedisore, nuk jep përgjigje brenda afatit të mësipërm, leja quhet e miratuar.

3. Shtyrjet e afatit për shkak të mangësive në dokumentacionin e paraqitur nuk llogariten për efekt të pikave 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 39

Palët në proces

1. Procesi i shqyrtimit të kërkesës për dhënien e deklaratës dhe të lejes mjedisore është i hapur për të gjitha palët e interesuara, duke përfshirë edhe shtete, në rast ndikimi ndërkufitar në mjedis.

2. Ministria e Mjedisit njofton dhe siguron mundësi të barabarta, gjatë një muaji, për të gjitha palët e interesuara të procedurës së aplikimit, që të njihen me dokumentacionin, deklaratën dhe lejen

mjedisore.

3. Vendimi për miratimin ose jo të kërkesës bëhet publik.

4. Personat fizikë dhe juridikë, publiku dhe organizatat jofitimprurëse mjedisore, mund të ankohen në gjykatën e rrethit brenda 10 ditëve nga shpallja e vendimit.

Neni 40

Përtëritja e lejes mjedisore

1. Leja mjedisore për shfrytëzim mineralesh dhe burimesh natyrore përtërihet çdo tre vjet.

2. Leja mjedisore për veprimtaritë e tjera përtërihet jo më vonë se 5 vjet nga koha e lëshimit të saj.

Neni 41

Ndryshimi i lejes mjedisore

1. Organet që japin lejen mjedisore e rishohin, e ndryshojnë ose e heqin atë në çdo kohë nëse:

a) shfaqen elemente të reja ekologjike të panjohura në kohën e dhënies së saj;

b) dalin dispozita të reja për mjedisin, që e kërkojnë shprehimisht ndryshimin e saj;

c) vërtetohet ndotje tej normave të lejuara;

ç) ka ndryshime themelore të veprimtarisë;

d) ka përparime në fushën e teknikave më të mira të mundshme, që lejojnë pakësimin e rëndësishëm të shkarkimeve në mjedis dhe që nuk kërkojnë shpenzime të mëdha;

dh) ndryshohet kërkesa e sigurimit teknik, duke përdorur teknika të tjera më të mira.

2. Personit fizik dhe juridik që nuk ka zbatuar kërkesat e një vendimi të Inspektoratit të Mjedisit, nuk i përtërihet leja mjedisore, për sa kohë që këto kërkesa nuk plotësohen prej tij.

Neni 42

Ndryshimi i pronësisë

Kur veprimtaria e pajisur me leje mjedisore kalon në pronësi ose në përdorim të një personi tjetër fizik ose juridik, ky i fundit zbaton kërkesat e lejes ekzistuese të mjedisit.

Neni 43

Tarifa e shërbimit

1. Personat fizikë e juridikë që pajisen me leje mjedisore, paguajnë një tarifë shërbimi, që caktohet nga Ministri i Mjedisit. Tarifa derdhet në llogarinë e organit që ka dhënë lejen.

2. Projektet dhe nismat, që kryhen për mbrojtjen e mjedisit ose që jepen si ndihmë për Shqipërinë, përjashtohen nga tarifa e shërbimit për dhënie të lejes mjedisore dhe u krijohen lehtësi fiskale. Këto veprimtari dhe kriteret e përfitimeve të tyre përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Ministrisë të Mjedisit dhe Ministrisë të Financave.

Neni 44

Detyrimi i lejes mjedisore

1. Veprimtaritë dhe instalimet që ndikojnë në mjedis nuk mund të fillojnë të ushtrohen ose të vihen në punë pa marrë lejen mjedisore.

2. Personat fizikë dhe juridikë nuk mund ta ushtrojnë veprimtarinë veçse në përputhje me kushtet dhe kërkesat e vendosura në lejet mjedisore.

3. Veprimtaritë që ndikojnë në mjedis, kur ushtrohen pa leje mjedisore, sipas rastit, pezullohen, mbyllen ose ndërpriten plotësisht ose pjesërisht nga Inspektorati i Mjedisit.

Neni 45

Pëlqimi dhe autorizimi

1. Veprimtaritë me karakter vendor, që ndikojnë në mjedis, por që nuk përfshihen në vendimin e Këshillit të Ministrave, të përmendura në pikën 1 të nenit 36 të këtij ligji, miratohen nga agjencitë rajonale të mjedisit, në bashkëpunim me organet e qeverisjes vendore. Miratimi për këto veprimtari jepet në formën e pëlqimit ose të autorizimit.

2. Ministri i Mjedisit miraton sipas këtij neni listën e veprimtarive, formatin e aplikimit dhe rregullat e procedurat e dhënies së pëlqimit ose të autorizimit nga agjencitë rajonale të mjedisit.

Neni 46

Detyrime të përgjithshme

1. Gjatë vënies në punë të veprimtarive dhe instalimeve, personat fizikë e juridikë sigurojnë:
 - a) zbatimin e të gjitha masave që parandalojnë shkarkimet mbi normë dhe ndotjen e mjedisit;
 - b) shmangien dhe pakësimin e mbetjeve dhe, aty ku përdorimi i tyre nuk është i mundur teknikisht ose ekonomikisht, neutralizimin e tyre, duke shmangur dhe pakësuar ndikimin në mjedis;
 - c) parandalimin e aksidenteve industriale dhe kufizimin e pasojave të tyre;
 - ç) kthimin e vendit në kushte të kënaqshme mjedisore pas përfundimit të veprimtarisë;
 - d) njoftimin për çdo ndryshim të planifikuar të linjës teknologjike;
 - dh) respektimin e kërkesave dhe të kushteve të lejes mjedisore;
 - e) njoftimin e agjencive rajonale të mjedisit, jo më rrallë se një herë në 3 muaj, për rezultatet e vetëmonitorimit dhe, në çdo kohë, për aksidentet ose emergjencat me ndikim negativ në mjedis;
 - ë) plotësimin e kërkesave të Inspektoratit të Mjedisit gjatë kryerjes së kontrollit të veprimtarisë së tyre;
 - f) njohjen e publikut me gjendjen e mjedisit dhe profilin mjedisor të veprimtarisë së tyre;
 - g) mbajtjen e regjistrave për shkarkimet në mjedis, për përdorimin e ujit dhe të energjisë, si dhe për teknikat e përdorura.
2. Kërkesat e këtij neni zbatohen si më poshtë:
 - a) për veprimtaritë dhe instalimet e reja, 1 vit pas hyrjes në fuqi të ligjit;
 - b) për veprimtaritë ekzistuese, jo më shpejt se 2 vjet dhe jo më vonë se 5 vjet pas hyrjes në fuqi të ligjit.
3. Ministria e Mjedisit, në bashkëpunim me ministritë e linjës, ndërmerr fushata ndërgjegjësimi për njohjen me kërkesat e këtij ligji.

Neni 47

Sistemet e certifikuara të administrimit mjedisor

1. Shteti nxit dhe përkrah zbatimin nga personat fizikë dhe juridikë të sistemeve të certifikuara të administrimit mjedisor.
2. Personave fizikë dhe juridikë, që zbatojnë sisteme të certifikuara të administrimit mjedisor, u krijohen lehtësi procedurale në procesin e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe në marrjen e lejes mjedisore, lehtësi që përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Mjedisit.

Neni 48

Vlerësimi mjedisor

1. Personat fizikë dhe juridikë kryejnë me shpenzimet e veta vlerësimin mjedisor të veprimtarive që ushtrojnë jo më rrallë se një herë në tre vjet. Vlerësimi mjedisor realizohet sipas metodologjisë së miratuar nga Ministri i Mjedisit.
2. Në përfundim të vlerësimit mjedisor të veprimtarisë së vet, personi fizik ose juridik bën publike rezultatet dhe njofton organet e qeverisjes vendore dhe agjencinë rajonale të mjedisit.
3. Kur një veprimtari e pajisur me leje mjedisore ndot ose dëmton mjedisin, organet shtetërore, qendrore dhe vendore, publiku dhe organizatat jofitimprurëse mjedisore, i kërkojnë Ministrit të Mjedisit të urdhërojë kryerjen e vlerësimit mjedisor.
4. Ministri shpall qëndrimin e vet brenda 30 ditëve nga marrja e kërkesës. Kundër këtij qëndrimi mund të bëhet ankim në gjykatën e rrethit brenda 10 ditëve nga shpallja e tij.

KREU VI
PARANDALIMI DHE KUFIZIMI I NDOTJES SË MJEDISIT

Neni 49

Parandalimi i aksidenteve industriale

1. Personat fizikë dhe juridikë, që në veprimtaritë e tyre përdorin lëndë të rrezikshme, detyrohen të ngrenë sistemin e parandalimit dhe të kontrollit të aksidenteve, për të shmangur pasojat për jetën, shëndetin e njeriut dhe për mjedisin.

2. Identifikimi i veprimtarive gjatë të cilave përdoren lëndë të rrezikshme, kriteret e ngritjes së sistemeve të parandalimit dhe të kontrollit të aksidenteve, masat që duhen marrë, detyrimet e personave fizikë e juridikë, organet kontrolluese dhe përgjegjësitë e tyre, rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e përbashkët të Ministrit të Mjedisit, Ministrit të Punës dhe Çështjeve Sociale, Ministrit të Shëndetësisë dhe Ministrit të Pushtetit Vendor dhe Decentralizimit.

Neni 50

Normat mjedisore

1. Për të kontrolluar dhe parandaluar ndotjen dhe dëmtimin e mjedisit, vendosen normat e përdorimit të mjedisit, normat e cilësisë së mjedisit dhe normat e shkarkimeve në mjedis.

2. Në varësi të karakteristikave të mjedisit që duhet mbajtur, të natyrës së ndotjes, përballimit të rasteve të emergjencës dhe mundësisë praktike për t'i respektuar, normat mjedisore janë kombëtare, të veçanta, për zonat që kërkojnë mbrojtje të veçantë, dhe të përkohshme.

3. Normat e cilësisë së mjedisit, të shkarkimeve në mjedis dhe të përdorimit të mjedisit, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit dhe Ministrit të Shëndetësisë.

4. Normat e veçanta, për zona që kërkojnë mbrojtje të veçantë, vendosen nga Ministri i Mjedisit, në bashkëpunim me ministrat përkatës dhe organet e qeverisjes vendore.

5. Përcaktimi i vlerës së normave, si kufi i lejuar për përdorimin e mjedisit ose të përbërësve të tij, sasia, cilësia, përqendrimi i lëndëve dhe i energjisë që shkarkohen në mjedis, mbështeten në udhëzimet e Bashkimit Europian, në objektivat e politikës shtetërore mjedisore dhe në teknikat më të mira të mundshme.

Neni 51

Normat e përkohshme për instalimet ekzistuese

1. Për instalimet ekzistuese, personat fizikë e juridikë paraqesin në Ministrinë e Mjedisit, brenda 1 viti nga hyrja në fuqi e normave mjedisore, programin që do të zbatojnë për plotësimin e tyre.

2. Në mbështetje të programit, Ministria e Mjedisit vendos afatet për zbatimin e normave të miratuara, të cilat nuk mund të zgjasin më tepër se 5 vjet nga hyrja në fuqi e normave mjedisore.

3. Për personat fizikë e juridikë, që nuk e paraqesin programin, afati për zbatimin e normave mjedisore është 2 vjet pas hyrjes së tyre në fuqi.

4. Gjatë këtyre periudhave personat fizikë e juridikë zbatojnë normat mjedisore të përkohshme, të cilat çojnë në përmirësime në rritje të zbatueshmërisë.

5. Nëse personat fizikë e juridikë nuk zbatojnë kushtet dhe kërkesat e këtij neni, veprimtaria e tyre pezullohet derisa të arrihet zbatueshmëria.

6. Normat e përkohshme dhe mënyrat për vendosjen e tyre miratohen nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

7. Nëse pas zbatimit të normave të përkohshme vërehen dukuri që rrezikojnë shëndetin dhe dëmtojnë rëndë mjedisin, Inspektorati i Mjedisit vendos pezullimin ose mbylljen e përhershme të veprimtarisë ose të impiantit ndotës.

KREU VII
MONITORIMI DHE TË DHËNAT

Neni 52
Monitorimi i mjedisit

1. Monitorimi i mjedisit, i cili përfshin monitorimin e cilësive të tij, të ndotjes dhe të dëmtimit, të biodiversitetit, të dukurive natyrore dhe të shkarkimeve, është i detyrueshëm.
2. Monitorimi i cilësisë së mjedisit, i ndotjes dhe i dëmtimit të tij dhe biodiversitetit përfshin tokën, ujin, ajrin, florën e faunën dhe lidhjet e tyre me shëndetin.
3. Monitorimi i dukurive natyrore përfshin dukuritë meteorologjike, hidrologjike, të erozionit të tokës, sizmologjike, rrezatuese dhe dukuri të tjera gjeofizike natyrore.
4. Monitorimi i shkarkimeve përfshin të gjitha llojet dhe tipat e shkarkimeve, të shkaktuara nga veprimtaritë e ndryshme të personave fizikë e juridikë.

Neni 53
Programi kombëtar i monitorimit

1. Ministria e Mjedisit, në bashkëpunim me organet qendrore dhe vendore, harton programin kombëtar të monitorimit, si dhe bashkërendon e kontrollon punën për zbatimin e tij. Në mbështetje të të dhënave të nivelit të ndotësve, Ministria e Mjedisit propozon masa konkrete për mbrotjen e pastërtisë së ajrit, të ujit, të tokës dhe fondit gjenetik të vendit.
2. Monitorimi i mjedisit realizohet në përputhje me programin kombëtar të monitorimit, i cili përcakton treguesit e cilësisë së mjedisit, të shkarkimeve, të ndotjes dhe dëmtimit, të dukurive natyrore, të biodiversitetit, metodikat e marrjes së kampioneve, të matjeve, të përpunimit të të dhënave, si dhe raportimin e publikimin e tyre.
3. Monitorimi i dukurive natyrore dhe i cilësisë së mjedisit është detyrë dhe përgjegjësi e organeve shtetërore dhe përballohet nga Buxheti i Shtetit.
4. Rrjetet kombëtare të monitorimit ndërtohen në përputhje me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare.
5. Matjet dhe testet laboratorike kryhen nga laboratorë të akredituar.
6. Monitorimi i shkarkimeve, i ndotjes e dëmtimit të mjedisit për shkak të veprimtarive njerëzore dhe kur është e nevojshme edhe i dukurive natyrore që rezultojnë prej tyre, realizohet dhe përballohet nga personat fizikë e juridikë, të cilëve u përkasin veprimtaritë dhe instalimet, në përputhje me lejet mjedisore.
7. Ministria e Mjedisit kontrollon cilësinë e monitorimit, të matjeve, zbatimin e metodikave, kualifikimin e specialistëve që marrin pjesë, pajisjet e përdorura dhe vërtetësinë e rezultateve.
8. Rregullat dhe procedurat për hartimin e programit kombëtar të monitorimit dhe për zbatimin e tij, për ngritjen e rrjeteve të monitorimit, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

Neni 54
Të dhënat për mjedisin

1. Të dhënat për gjendjen e mjedisit përfshijnë:
 - a) të dhënat për gjendjen e përbërësve të mjedisit;
 - b) të dhënat për zhvillimin e sektorëve të ekonomisë, që ndikojnë në mjedis dhe faktorët e drejtpërdrejtë, që ushtrojnë tryzni në mjedis;
 - c) të dhënat për ndikimin në mjedis;
 - ç) të dhënat për veprimtaritë e ndërmarra për mbrojtjen e mjedisit;
 - d) të dhënat për gjendjen e shfrytëzimin e burimeve natyrore, biologjike, minerare dhe të energjisë;
 - dh) të dhënat që përftohen nga zbatimi i programit kombëtar të monitorimit;
 - e) të dhënat për shkarkimet në mjedis, për cilësinë e mjedisit dhe dukuritë natyrore.
2. Të dhënat shoqërohen me shpjegime rreth pasojave negative të mundshme, me veprim të vonuar mbi mjedisin dhe shëndetin, si dhe me rekomandimet për mënyrën e veprimit të shtetasve, në rast vërtetimi të pasojave negative.

Neni 55

Grumbullimi i të dhënave

1. Të dhënat për gjendjen e mjedisit grumbullohen nga Ministria e Mjedisit dhe agjencitë rajonale, nga ministritë dhe institucionet e tjera qendrore dhe organet e qeverisjes vendore.
2. Të dhënat mjedisore kërkohen, hartohen dhe paraqiten sipas rregullave të caktuara nga Ministri i Mjedisit. Personat fizikë e juridikë paraqesin të dhënat brenda 15 ditëve nga marrja e kërkesës.

Neni 56

Bërja publike e të dhënave

1. Organet shtetërore që grumbullojnë të dhëna mjedisore, i bëjnë publike ato në media dhe shtyp ose mjete të tjera të përshtatshme, në një formë të kuptueshme për publikun.
2. Organet shtetërore dhe personat fizikë e juridikë sapo vërejnë ndotje ose dëmtim të mjedisit, njoftojnë popullsinë për ndryshimet mjedisore negative, për masat e marra për kufizimin ose mënjanimin e tyre dhe për mënyrën e veprimit të shtetasve për mbrojtjen e shëndetit dhe sigurinë e tyre.
3. Personat fizikë e juridikë njoftojnë blerësit ose konsumatorët, në kohën e shitjes ose të kryerjes së shërbimit, me shkrim ose me gojë, për përbërësit e rrezikshëm të mallrave e të shërbimeve dhe për ndikimet negative në mjedis dhe në shëndet.
4. Të dhënat me karakter sekret për sigurimin kombëtar ose të konfidencialitetit tregtar kombëtar, administrohen sipas kërkesave të ligjit nr. 8457, datë 11.2.1999 “Për informacionin e klasifikuar sekret shtetëror”.

Neni 57

Sistemi kombëtar i të dhënave

1. Për të siguruar grumbullimin, përpunimin dhe bërjen publike të të dhënave mjedisore, Ministria e Mjedisit krijon sistemin kombëtar të të dhënave mjedisore. Ndërtimi dhe funksionimi i tij rregullohen me ligj të veçantë.
2. Sistemi kombëtar i të dhënave mjedisore është i hapur për publikun.
3. Ministria e Mjedisit përgatit çdo 2 vjet raportin për gjendjen e mjedisit, i cili i paraqitet për miratim Këshillit të Ministrave. Raporti i miratuar bëhet publik përmes botimit në shtyp ose përmes sistemeve elektronike.
4. Ministria e Mjedisit boton periodikisht buletin e vet zyrtar dhe realizon botime të tjera për mjedisin.

Neni 58

Regjistrat e ndotësve

1. Ministria e Mjedisit harton regjistrin kombëtar për shkarkimet në mjedis, për çlirimet dhe transferimet e ndotësve në mjedis, për përdorimin e ujit, të energjisë elektrike dhe burimeve natyrore e minerare.
2. Regjistri kombëtar hartohet në mbështetje të raportimit të rregullt nga personat fizikë e juridikë, nga organet e caktuara për grumbullimin dhe prodhimin e të dhënave mjedisore.
3. Regjistri kombëtar administrohet nga Ministria e Mjedisit dhe është i hapur për publikun.
4. Të dhënat e regjistrit kombëtar paraqiten në formën që siguron identifikimin e kontributeve të shkarkimeve, të çlirimeve dhe të transferimeve në mjedis, për çdo instalim e ndotës, vendndodhjen dhe vendmbërritjen e tyre në ajër, ujë e tokë.
5. Forma, përmbajtja, afatet dhe mënyra e plotësimit, organi që e administron dhe rregullat e përdorimit e të bërjes publike të tij përcaktohen me urdhër të Ministrit të Mjedisit.
6. Personat fizikë e juridikë shënojnë rregullisht të dhënat në regjistra të veçantë, të miratuar nga Ministria e Mjedisit. Në mbështetje të këtyre regjistrimeve, ata raportojnë në agjencitë rajonale të mjedisit dhe i botojnë të dhënat mjedisore çdo 3 muaj.

KREU VIII KONTROLLI MJEDISOR

Neni 59

Kontrolli për gjendjen e mjedisit

1. Kontrolli për gjendjen e mjedisit qëndron në mbikëqyrjen e elementeve dhe të faktorëve natyrorë e njerëzorë të mjedisit, në vëzhgimin dhe regjistrimin e ndryshimeve të tyre dhe në mbikëqyrjen e burimeve e të shkaqeve të këtyre ndryshimeve.

2. Të dhënat e mbledhura nga kontrolli shërbejnë për verifikimin e zbatimit të legjislacionit mjedisor, për të prodhuar të dhëna për gjendjen e mjedisit, për rishikimin ose heqjen e lejeve të mjedisit dhe për marrjen e masave të përcaktuara në këtë ligj.

3. Kontrolli ushtrohet në mënyrë të përhershme e të vazhdueshme, të përsëritshme, në përputhje me parametrat, burimet dhe shkaqet e ndotjes ose të dëmtimit të mjedisit.

Neni 60

Organet që ushtrojnë kontroll për mjedisin

1. Kontrolli për gjendjen e mjedisit është detyrë e Inspektoratit të Mjedisit, e punonjësve të caktuar nga Ministri i Mjedisit dhe e agjencive rajonale të mjedisit.

2. Policia Pyjore, Policia e Ndërtimit, Inspektorati Sanitar, Inspektorati i Mbrojtjes së Bimëve, Inspektorati i Peshkimit, Inspektorati i Hidrokarbureve, Inspektorati Zooveterinar, inspektorati dhe organet e kontrollit të qeverisjes vendore, sipas njësive territoriale përkatëse, ushtrojnë kontroll për gjendjen e përbërësve të veçantë të mjedisit, në mbështetje të akteve normative që rregullojnë veprimtarinë e organeve përkatëse.

Neni 61

Rregullimi i veprimtarisë së organeve të kontrollit për mjedisin

1. Organizimi dhe veprimtaria e Inspektoratit të Mjedisit rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit. Bashkërendimi i punës me organet e tjera të kontrollit, shkëmbimi i të dhënave, kryerja e inspektimeve të përbashkëta rregullohen me udhëzim të përbashkët të ministrave përkatës.

2. Parametrat, objektet dhe mënyrat e ushtrimit të kontrollit, planet e hollësishme dhe ndërhyrjet me karakter të veçantë, përgatiten nga Inspektorati i Mjedisit e agjencitë rajonale të mjedisit dhe miratohen nga Kryeinspektori i Mjedisit, sipas udhëzimit të miratuar nga Ministri i Mjedisit.

3. Për qëllime inspektimi dhe marrje kampionesh, gjatë ushtrimit të kontrollit, inspektorët e mjedisit janë të autorizuar të hyjnë në të gjitha vendet dhe mjediset, objekte të kontrollit.

4. Personat fizikë e juridikë, gjatë kontrollit të veprimtarisë së tyre, krijojnë të gjitha kushtet për zhvillimin normal të kontrollit.

Neni 62

Shpenzimet e kontrollit

Shpenzimet e kontrollit për gjendjen e mjedisit, kur verifikohet ndotja ose dëmtimi i mjedisit, përballohen nga personi fizik e juridik, autor i ndotjes ose dëmtimit të mjedisit.

Neni 63

Vendimi i kontrollit

1. Në mbështetje të kontrollit të ushtruar, Inspektorati i Mjedisit, sipas rastit, vendos mbylljen, ndalimin ose ndërprerjen e plotë ose të pjesshme të veprimtarisë që ka shkaktuar ndotje ose dëmtim të mjedisit, duke caktuar edhe detyrat për rregullimin e gjendjes. Rezultatet dhe vendimi i kontrollit bëhen publike.

2. Rregullat për administrimin e këtij procesi caktohen nga Ministri i Mjedisit.

KREU IX DETYRAT E ORGANEVE SHTETËRORE PËR MJEDISIN

Neni 64

Rrjeti institucional mjedisor

1. Tërësia e organeve të specializuara, të ngarkuara me ligj për mbrojtjen e mjedisit në Republikën e Shqipërisë, përfaqëson rrjetin institucional mjedisor shqiptar.

2. Rrjeti institucional mjedisor përbëhet nga Ministria e Mjedisit, nga agjencitë rajonale të mjedisit, nga Inspektorati i Mjedisit, nga organizmat mjedisorë, në përbërje të organeve qendrore e vendore dhe nga organizmat ndërministrorë, të miratuar nga Këshilli i Ministrave për të ndjekur probleme të rëndësishme të fushës së mjedisit.

3. Organet shtetërore, qendrore dhe vendore, si administruese të ligjshme të pjesëve dhe përbërësve të ndryshëm të mjedisit, realizojnë mbrojtjen e mjedisit nëpërmjet zbatimit të këtij funksioni.

Neni 65

Përcaktimi dhe ndarja e përgjegjësi

Organet shtetërore kryejnë detyrat për mbrojtjen e mjedisit në bazë të përcaktimit të përgjegjësi dhe të ndarjes së qartë të tyre ndërmjet organeve qendrore dhe vendore, duke zgjeruar në vijimësi detyrat e organeve të qeverisjes vendore.

Neni 66

Ministri i Mjedisit

Veç përgjegjësi të përcaktuara në Kushtetutë, Ministri i Mjedisit ushtron edhe këto detyra në fushën e mjedisit:

a) i kërkon kryeministrit pezullimin e miratimit të strategjive e të planeve sektoriale, kur ato nuk janë në pajtim me deklaratën mjedisore;

b) cakton, në bashkëpunim me ministrat përkatës, fondet për mjedisin në çdo ministri dhe për përdorimin racional të tyre në shkallë vendi;

c) përfaqëson vendin në veprimtaritë ndërkombëtare, në organizatat dhe programet ndërqeveritare dhe ndërshtetërore;

ç) miraton metodat dhe metodologjitë mbi të cilat zhvillohen veprimtaritë bazë të mbrojtjes së mjedisit.

Neni 67

Ministria e Mjedisit

Si institucion qendror i specializuar për mbrojtjen e mjedisit dhe si mbështetëse teknike e Ministrisë së Mjedisit, Ministria e Mjedisit kryen edhe këto detyra kryesore:

a) bashkëpunon me institucionet qendrore, me organet e qeverisjes vendore, me publikun dhe organizatat jofitimprurëse mjedisore e profesionale, për të rritur shkallën e zbatimit të legjislacionit mjedisor;

b) përgatit projektet e marrëveshjeve, të protokolleve e programeve të bashkëpunimit dy e shumëpalësh, me shtete, organe dhe organizata ndërkombëtare për mbrojtjen e mjedisit dhe ndjek zbatimin e tyre;

c) studion nevojat e vendit për specialistë për mbrojtjen e mjedisit dhe bashkërendon me Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës për kualifikimin e specializimin e tyre;

ç) mbështet projekte për punë kërkimore-shkencore, për përmirësimin e gjendjes së mjedisit, për futjen e teknologjive ekologjike të pastra, për nxitjen e veprimtarive të organizatave

jofitimprurëse mjedisore;

d) ndihmon organet e qeverisjes vendore për mbrojtjen e mjedisit dhe për hartimin e zbatimin e planeve vendore për mjedisin.

Neni 68

Këshillat e specialistëve

1. Për të mbështetur veprimtarinë e Ministrit të Mjedisit, pranë tij ngrihen e funksionojnë si organe këshillimore:

Këshilli Kombëtar i Mjedisit;

këshillat për politika mjedisore sektoriale.

2. Këshillat përbëhen nga personalitete të fushës së mbrojtjes së mjedisit të institucioneve kërkimore-shkencore e arsimore, të ministrive, të institucioneve qendrore dhe të organizatave jofitimprurëse.

3. Si organ këshillimor pranë prefektit, për të mbështetur administrimin dhe mbrojtjen e mjedisit në nivel qarku, ngrihet këshilli rajonal i mjedisit.

4. Përbërja, detyrat dhe funksionet e këtij këshilli, si dhe shpenzimet për ngritjen e funksionimin e tij, miratohen nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

Neni 69

Agjencitë rajonale të mjedisit

1. Agjencitë rajonale të mjedisit janë organe të specializuara për mbrojtjen e mjedisit, që varen nga Ministria e Mjedisit dhe organizohen e veprojnë në nivel qarku.

2. Në zbatim të përparësive dhe objektivave të Ministrisë së Mjedisit, agjencitë rajonale:

a) realizojnë zbatimin e ligjshmërisë për mbrojtjen e mjedisit në nivel vendor;

b) ndihmojnë organet e pushtetit vendor për administrimin dhe mbrojtjen e mjedisit që kanë në juridiksion, bashkëpunojnë për hartimin dhe zbatimin e planeve vendore të veprimit për mjedisin;

c) nxisin përdorimin e teknologjive të pastra dhe futjen e sistemeve të administrimit mjedisor;

ç) marrin pjesë në procesin e miratimit të lejes dhe të deklaratës mjedisore, duke përmbyshur detyrat që përcakton Ministri i Mjedisit me udhëzim të veçantë. Japin pëlqimin dhe autorizimin mjedisor për veprimtari vendore;

d) hartojnë dhe paraqesin për miratim në këshillin e qarkut raportin dyvjeçar të gjendjes së mjedisit të qarkut. Pas miratimit, ky raport i bëhet i ditur publikut nëpërmjet mediave të shkruara dhe elektronike;

dh) ndërmarrin veprimtari ndërgjegjësuere për mjedisin, bashkëpunojnë me bashkësitë, me organizatat jofitimprurëse mjedisore dhe profesionale të biznesit.

3. Rregullat e hollësishme për organizimin, funksionimin dhe sistemin e agjencive rajonale të mjedisit caktohen nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

Neni 70

Inspektorati i Mjedisit

1. Pranë Ministrisë së Mjedisit funksionon Inspektorati i Mjedisit, si organ i specializuar kontrolli për mjedisin.

2. Inspektorati i Mjedisit përbëhet nga Kryeinspektori, nga inspektorët në Ministrinë e Mjedisit dhe nga inspektorët e agjencive rajonale të mjedisit. Inspektorët në Ministrinë e Mjedisit e ushtrojnë veprimtarinë kontrolluese në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, ndërsa inspektorët e agjencive rajonale të mjedisit veprojnë brenda territorit të qarkut.

3. Veprimtaria e Inspektoratit të Mjedisit drejtohet nga Kryeinspektori i Mjedisit, i cili emërohet nga Ministri i Mjedisit.

4. Me propozimin e Kryeinspektorit, Ministri i Mjedisit përcakton kriteret për emërimin e inspektorëve.

5. Kryeinspektori emëron dhe shkarkon inspektorët.

6. Për vështirësitë e detyrës, inspektorët marrin si shpërblim mbi pagë një përqindje të gjobave

që vjelin, e cila miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit dhe të Ministrit të Financave.

Neni 71

Detyrat kryesore të Inspektoratit të Mjedisit

1. Inspektorati i Mjedisit:

a) ushtron kontroll të vazhdueshëm mbi mjedisin dhe ndaj veprimtarive ndotëse, për të siguruar mbrojtjen e mjedisit nëpërmjet zbatimit të legjislacionit mjedisor dhe kërkesave të vëna në lejen dhe në deklaratën mjedisore. Kontrollat kryhen nga grupe inspektorësh ose nga një inspektor i vetëm;

b) kërkon pjesëmarrjen e organeve të qeverisjes vendore, të përfaqësuesve të bashkisë, të organizatave jofitimprurëse mjedisore dhe të mediave në kontrollat mbi veprimtaritë ndotëse;

c) krijon dosjen mjedisore për çdo veprimtari të pajisur me leje mjedisore. Rregullat e hollësishme për formën, përmbajtjen, administrimin e dosjes mjedisore, përcaktohen nga Ministri i Mjedisit;

ç) ndihmon personat fizikë e juridikë për të realizuar vetëmonitorimin, verifikimin dhe zbatimin e sistemeve të integruara të administrimit dhe kontrollon zbatimin e tyre;

d) urdhëron masa të detyrueshme për zbatim për përmirësimin e gjendjes së mjedisit, për pakësimin e ndotjes dhe të dëmtimit të mjedisit;

dh) vë në dijeni rregullisht pushtetin vendor për gjendjen e mjedisit, për veprimtaritë, projektet dhe instalimet e miratuara, sipas kërkesave të këtij ligji;

e) kontrollon regjistrat e ndotësve, rregulloret e brendshme, teknike e teknologjike, dhe dokumentet e tjera që lidhen me veprimtarinë dhe rrezikun e ndotjes;

ë) vendos sanksione, sipas këtij ligji dhe akteve të tjera ligjore që mbrojnë përbërës të veçantë të mjedisit;

f) bën publike rezultatet për çdo kontroll të ushtruar.

2. Veprimtaria kontrolluese e Inspektoratit të Mjedisit pasqyrohet në dokumente standarde të miratuara nga Ministri i Mjedisit.

3. Rregullat e hollësishme për funksionimin e Inspektoratit të Mjedisit përcaktohen nga Ministri i Mjedisit.

Neni 72

Mediat publike

Mediat publike ndihmojnë në:

a) mbrojtjen e interesave kombëtarë në fushën e mjedisit;

b) rritjen e dijeve dhe të kulturës bashkëkohore për mjedisin;

c) realizimin e së drejtës të publikut për të marrë të dhëna për gjendjen e mjedisit;

ç) përhapjen e arritjeve teknike dhe shkencore në fushën e mjedisit dhe të veprimtarive kombëtare në këtë fushë.

Neni 73

Organet e qeverisjes vendore

Organet e qeverisjes vendore përfaqësojnë strukturën më të rëndësishme shtetërore për administrimin dhe mbrojtjen e mjedisit, që kanë në juridiksion, duke zbatuar përgjegjësitë, të drejtat e detyrat që u jep ligji nr.8652, datë 31.7.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore”. Në mbrojtje të mjedisit, ato kanë për detyrë:

a) të realizojnë zbatimin e ligjeve për mbrojtjen e mjedisit;

b) të hartojnë plane vendore për mbrojtjen e mjedisit dhe planet e rregullimit të territorit;

c) të bëjnë publike programet dhe masat për mbrojtjen e mjedisit;

ç) të njoftojnë publikun për gjendjen e mjedisit dhe për veprimtaritë vendore, subjekte të vlerësimit të ndikimit ndaj mjedisit;

d) të nxisin e të mbështesin veprimtaritë e organizatave jofitimprurëse për mjedisin, duke

tërhequr mendimin e tyre në vendimmarrjet për mjedisin;

dh) të përcaktojnë vendet e grumbullimit e të përpunimit të mbeturinave prodhuese dhe jetësore, në përputhje me kriteret mjedisore dhe planet e zhvillimit;

e) të organizojnë depozitim të mbetjeve dhe të lëndëve të rrezikshme dhe ruajtjen e zonave të gjelbra në qendrat qytetëse dhe rreth tyre;

ë) të administrojnë mbeturinat qytetëse, impiantet e trajtimit të ujërave të ndotura dhe të mbeturinave të ngurta;

f) të disiplinojnë transportin dhe ndërtimet në mjediset qytetëse.

Neni 74

Detyrat e institucioneve qendrore për mjedisin

Në zbatim të këtij ligji, institucionet qendrore kanë për detyrë:

a) të integrojnë mbrojtjen e mjedisit në politikat e strategjitë sektoriale, duke marrë, përpara miratimit të tyre, edhe mendimin e Ministrisë së Mjedisit;

b) të bashkëpunojnë me Ministrinë e Mjedisit për hartimin dhe zbatimin e kuadrit ligjor mjedisor, për futjen e teknologjive të pastra dhe më të mira të mundshme, për hartimin dhe zbatimin e strategjisë së mjedisit e planit përkatës të veprimit, për rehabilitimin e zonave të ndotura dhe të dëmtuara dhe për shkëmbimin e të dhënave për gjendjen e mjedisit;

c) të publikojnë të dhënat që kanë për mjedisin;

ç) të bashkëpunojnë me organet e qeverisjes vendore për zgjidhjen e problemeve të mjedisit;

d) të organizojnë zbatimin e programit kombëtar të monitorimit të mjedisit për personat juridikë në varësi të tyre.

Neni 75

Organizmat mjedisorë në organet shtetërore

1. Në ministrinë e linjës dhe në organet e qeverisjes vendore ngrihen strukturat e mbrojtjes së mjedisit.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrive të linjës dhe të Ministrit të Mjedisit, miraton organizimin, funksionimin, detyrat dhe përgjegjësitë e këtyre organizmave.

Neni 76

Komitetet dhe grupet ndërsektoriale kombëtare

1. Për hartimin dhe zbatimin e strategjive, të programeve dhe planeve kombëtare të veprimit për mjedisin ngrihen komitetet dhe grupet ndërsektoriale, me përfaqësues të organeve qendrore, vendore, të institucioneve kërkimore-shkencore, të organizatave jofitimprurëse mjedisore dhe të organizatave profesionale të biznesit.

2. Ndërtimi, funksionimi dhe përgjegjësitë e komiteteve dhe grupeve caktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU X ROLI I PUBLIKUT

Neni 77

E drejta për marrjen e të dhënave mjedisore

1. Publiku dhe organizatat jofitimprurëse njoftohen për gjendjen e mjedisit nëpërmjet publikimit të të dhënave nga organet shtetërore dhe nga personat fizikë e juridikë, si dhe duke kërkuar të dhëna pranë organeve shtetërore.

2. Ministri i Mjedisit përcakton rregullat dhe procedurat për bërjen publike dhe shpërndarjen e të dhënave mjedisore nga organet e mbrojtjes së mjedisit.

Neni 78

Pjesëmarrja e publikut në vendimmarrje për çështjet e mjedisit

1. Organet vendimmarrëse sigurojnë pjesëmarrje dhe rol aktiv të publikut dhe organizatave jofitimprurëse gjatë procesit të vendimmarrjes.

2. Ministri i Mjedisit miraton rregullat e procedurat, që realizojnë pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrjet e organeve të mjedisit.

3. Kushdo ka të drejtë të ankohet tek organet shtetërore të mjedisit për çdo veprimtari që përdor, kërcënon, dëmton dhe ndot mjedisin dhe të kërkojë mbylljen e saj në rast rreziku. Përveç marrjes së masave, këto organe i përgjigjen kërkesës brenda 1 muaji nga marrja e saj.

4. Në kushtet e parashikuara nga ligji nr.7866, datë 6.10.1994 “Për referendumet”, publiku dhe organizatat jofitimprurëse kanë të drejtë të kërkojnë organizimin e referendumeve të përgjithshme ose të pjesshme për çështje të mjedisit.

Neni 79

Organizatat jofitimprurëse për mbrojtjen e mjedisit

1. Organizatat jofitimprurëse mjedisore gëzojnë të drejtat e oponencës dhe të bashkëpunimit me organet e mbrojtjes së mjedisit.

2. Ministri i Mjedisit përcakton rregullat dhe procedurat e detyrueshme për organet mjedisore, për të realizuar të drejtat e organizatave jofitimprurëse, sidomos:

a) në hartimin e politikave, të strategjive, planeve të zhvillimit, si dhe programeve për mbrojtjen e mjedisit;

b) në hartimin dhe zbatimin e planeve të menaxhimit të zonave të ndryshme;

c) në hartimin dhe zbatimin e programeve të monitorimit;

ç) në kontrollet mjedisore;

d) në procesin e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të miratimit të lejes mjedisore;

dh) në hartimin e projektakteve normative mjedisore.

Përfaqësues të organizatave jofitimprurëse marrin pjesë si anëtarë në këshilla e komitete, që krijohen për administrimin dhe mbrojtjen e mjedisit.

3. Ministria e Mjedisit mbështet projektet e organizatave jofitimprurëse për mbrojtjen e mjedisit, sipas rregullave të miratuara nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mjedisit.

Neni 80

Organizatat profesionale të biznesit

1. Organizatat jofitimprurëse profesionale të biznesit paraqesin pikëpamjet e veta në rrugë institucionale për administrimin dhe mbrojtjen e mjedisit. Ato marrin pjesë në hartimin dhe zbatimin e programeve të zhvillimit, të administrimit e të mbrojtjes së mjedisit.

2. Ministri i Mjedisit përcakton rregullat dhe procedurat për komunikimin e organeve publike mjedisore me organizatat profesionale të biznesit.

Neni 81

E drejta për padi gjyqësore

Në rast kërcënimi ndaj mjedisit, ndotjeje dhe dëmtimi të tij, qytetari, publiku dhe organizatat jofitimprurëse kanë të drejtë:

a) t'u kërkojnë organeve shtetërore përkatëse marrjen e masave të duhura brenda afateve dhe në përputhje me autoritetin që u jep ligji;

b) të ngrenë padi në gjykatë, në kushtet e parashikuara nga Kodi i Procedurës Civile, kundër organit publik ose personit fizik e juridik, që ka sjellë dëme në mjedis ose që rrezikon ta dëmtojë atë.

KREU XI SANKSIONET

Neni 82

1. Kur shkeljet e këtij ligji përbëjnë vepër penale, Inspektorati i Mjedisit bën kallëzim për ndjekje penale.

2. Shkeljet e mëposhtme, që nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative në fushën e mjedisit:

a) transportimi tranzit, pa leje, i mbetjeve dhe lëndëve të rrezikshme përmes territorit dhe ujërave territoriale e të brendshme të Republikës së Shqipërisë;

b) importimi i mbetjeve dhe lëndëve të rrezikshme për ruajtje, depozitim ose asgjësim;

c) shkelja e rregullave të caktuara të sigurimit gjatë transportimit tranzit të mbetjeve e të lëndëve të rrezikshme;

ç) mosdërgimi ose mosparaqitja në afat e të dhënave për gjendjen e mjedisit;

d) mosshoqërimi i të dhënave për gjendjen e mjedisit me rekomandimet për mënyrën e veprimit të shtetasve në rast parashikimi të pasojave negative për mjedisin;

dh) mosnjohimi i popullsisë nga personat fizikë e juridikë për shkaktimin e ndotjes ose dëmtim të mjedisit prej tyre, për masat e marra për kufizimin ose zhdukjen e ndotjes, si dhe për mënyrën e veprimit të shtetasve;

e) mosnjohja e blerësve ose e konsumatorëve me të dhënat përkatëse për mallrat dhe shërbimet që janë të rrezikshme dhe për pasojat ose ndikimet negative të mundshme;

ë) kundërshtimi ose shmangia e personave fizikë e juridikë për kryerjen e verifikimit mjedisor, kur ky është urdhëruar nga Ministri i Mjedisit;

f) shkelja nga specialistët e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis;

g) ushtrimi pa leje mjedisore i veprimtarive ekonomike e shoqërore, që mund të ndikojnë në mjedis;

gj) shkelja e rregullave dhe udhëzimeve të caktuara nga Ministri i Mjedisit për zona me mjedis veçanërisht të rrezikuar;

h) tejkalimi i kufijve të lejueshëm të lëndëve ndotëse;

i) shkelja e rregullave për grumbullimin, depozitimin, ruajtjen, transportimin dhe sistemimin e mbetjeve dhe të lëndëve të rrezikshme, të caktuara nga Ministri i Mjedisit;

j) braktisja e veprimtarive, instalimeve, impianteve dhe mosbërja e rregullimeve për të sjellë në gjendjen e mëparshme mjedisin ose mospërkujdesia për kushteve për rehabilitimin e mjedisit, pas përfundimit të veprimtarisë;

k) mosrespektimi i detyrimeve gjatë vënies në punë të instalimeve dhe të veprimtarive.

Neni 83

1. Për kundërvajtjet administrative të parashikuara në nenin 82 të këtij ligji, jepen dënime me gjobë si më poshtë:

a) për shkronjat “a”, “b”, “c” dhe “i” nga 500 000 deri në 1 000 000 lekë;

b) për shkronjat “g”, “gj”, “h”, “j” dhe “k” nga 300 000 deri në 500 000 lekë;

c) për shkronjat “ç”, “d”, “dh”, “e”, “ë” dhe “f”, nga 10 000 deri në 300 000 lekë.

2. Krahas dënimit me gjobë, vendoset edhe sekuestrimi i mjeteve e lëndëve që shkaktojnë ndotje dhe dëmtim të mjedisit dhe, në varësi nga ndotja dhe dëmtimi i shkaktuar, vendoset edhe heqja e përhershme ose e përkohshme e lejes mjedisore. Në çdo rast kundërshtimi për zbatimin e masave të mësipërme, Inspektorati i Mjedisit bashkëpunon me Policinë e Shtetit.

Neni 84

1. Të drejtën e gjobës për kundërvajtjet administrative, të parashikuara në nenin 83 të këtij ligji, e ka Inspektorati i Mjedisit.

2. Kundër vendimit të dënimit mund të bëhet ankim, brenda 10 ditëve nga njoftimi i tij, te Ministri i Mjedisit, i cili duhet t’i përgjigjet ankimit brenda 15 ditëve nga depozitimi i tij.

3. Kundër vendimit të Ministrit të Mjedisit ose kur ky i fundit nuk përgjigjet brenda afatit 15-ditor, mund të bëhet ankim, brenda 5 ditëve, në Gjykatën e Rrethit të Tiranës.

Neni 85

Gjjobat për kundërvajtjet administrative, sipas këtij ligji, derdhen në llogarinë e të ardhurave të Buxhetit të Shtetit dhe likuidohen brenda 30 ditëve nga dita e vendimit të formës së prerë. Për çdo ditë vonesë, pas plotësimit të këtij afati dhe deri në një afat prej 30 ditësh, kundërvajtësi detyrohet të paguajë, përveç gjjobës, një shumë të barabartë me 10 për qind të gjjobës.

Neni 86

1. Ndaj subjektit që nuk zbaton tërësisht dhe në afatet ligjore masat dhe sanksionet e vendosura nga Inspektorati i Mjedisit, si dhe ndaj subjektit që, brenda vitit kalendarik, përsërit të njëjtën shkelje, Kryeinspektori ose Ministri i Mjedisit urdhëron pezullimin ose mbylljen e përhershme të veprimtarisë, në varësi të rrezikshmërisë që paraqet për mjedisin dhe shëndetin.

2. Kundër vendimeve për pezullimin dhe mbylljen e veprimtarisë nga Kryeinspektori ose nga Ministri i Mjedisit, mund të bëhet ankim në gjykatën e rrethit brenda 5 ditëve nga data e marrjes së njoftimit.

Neni 87

Fondet e mjedisit

1. Të ardhurat nga gjjobat përdoren si mbështetje financiare për veprimtaritë e mëposhtme:

- a) për zhdukjen e burimeve të ndotjes dhe dëmtimit;
- b) për hartimin e projekteve të riaftësisimit në zonat ekologjikisht të dëmtuara dhe të ndotura;
- c) për punë kërkimore-shkencore, për kryerjen e studimeve dhe kualifikimin e personelit;
- ç) për shpërblimin e punonjësve të mjedisit, të specialistëve dhe institucioneve të fushave përkatëse, që kryejnë shqyrtimin e dokumentacionit të vlerësimit të ndikimit në mjedis;
- d) për të përballuar shpenzimet administrative për kontrollin, vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe programet e monitorimit.

2. Të ardhurat nga tarifat e shërbimeve përdoren sipas udhëzimit të përbashkët të Ministrit të Financave dhe Ministrit të Mjedisit.

Neni 88

Akte të tjera të nevojshme

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 17 pika 2, 22 pika 2, 31 pika 2, 36 pika 1, 53 pika 8, 68 pika 4, 69 pika 3, 70 pika 6, 75 pika 2, 76 pika 2 dhe 79 pika 3 të këtij ligji.

2. Ngarkohet Ministri i Mjedisit që të nxjerrë urdhrat dhe udhëzimet në zbatim të neneve 13 pika 2, 15 pika 3, 43 pika 2, 47 pika 2, 50 pika 4, 55 pika 2, 63 pika 2, 71 pika 2 dhe 3, 77 pika 2, 80 pika 2 dhe 87 pika 2 të këtij ligji.

Neni 89

Shfuqizime

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, ligjet nr.7664, datë 21.1.1993 “Për mbrojtjen e mjedisit”, nr.8364, datë 2.7.1998 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7664, datë 21.1.1993 “Për mbrojtjen e mjedisit”, nr.8825, datë 5.11.2001 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7664, datë 21.1.1993 “Për mbrojtjen e mjedisit”, si dhe çdo akt tjetër normativ, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 90

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.3490, datë 9.10.2002 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**